

MEDEDELINGEN EN BEKENDMAKINGEN

FINANCIËLE STEUN VAN HET HIPPOCRATES STUDIEFONDS

Uit een mededeling van Dr. H. MULLER, secretaris-penningmeester van het Hippocrates Studiefonds (Rijnsburgerweg 26, Leiden) blijkt, dat er voor het jaar 1961 een bedrag van f 3000,— beschikbaar wordt gesteld voor wetenschappelijk werk op medisch gebied. Het college van regenten, bestaande uit Prof. Dr. P. J. KOOREMAN, Dr. Th. I. J. M. DEELEN, Dr. P. RUITINGA, Dr. J. N. SOETERS, Dr. H. MULLER, Jhr. Dr. J. DE GRAEFF en T. Y. KINGMA BOLTIJES, arts, beslist wie voor dit bedrag in aanmerking komen.

Het geld moet worden besteed „voor de financiering van wetenschappelijk werk dat iets te maken heeft met de geneeskunde in de ruimste zin van het woord. Eventueel kan worden besloten, dit bedrag toe te kennen aan een instelling of een persoon, die reeds van andere zijde financiële steun ontvangt”.

Degene die meent voor deze subsidie in aanmerking te komen, kan zich vóór 15 mei 1961 richten tot de secretaris-penningmeester van het fonds (zie boven). De aanvrager dient te omschrijven, voor welk doel het geld zal worden besteed. Degene die het geld toegewezen krijgt, is verplicht, na een jaar een verslag van zijn werkzaamheden (of een overdruk van eventuele publikaties, exemplaar van proefschrift e.d.) aan het college van regenten aan te bieden.

Amsterdam, 8 maart 1961

REDACTIE

INGEZONDEN

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie; ter bespoediging van plaatsing behoudt de Redactie zich het recht voor, de stukken te bekorten).

DE INTRAPERITONEALE TOEDIENING VAN ANTI- BIOTICA BIJ DIFFUSE PERITONITIS APPENDICU- LARIS

Met alle respect voor het experimentele onderzoek, dat collega ZEVEN (1961) verrichtte, zou ik toch willen wijzen op een mogelijk dodelijke complicatie van de door hem aanbevolen behandeling. Intraperitoneale toediening van neomycine kan nl. aanleiding geven tot ademstilstand, en dit wordt door ZEVEN slechts terloops vermeld. Deze apnoe zou eerst ontstaan indien 2 of 3 gram tegelijkertijd wordt toegediend en zou volgens MIDDLETON c.s. (1957) kunnen worden opgeheven met fysostigmine.

Nu berust dit advies van MIDDLETON slechts op één geval. Zijn patiënt herstelde na toediening van 1 mg fysostigmine.

Ikzelf heb een patiënte beschreven (1959), die na intraperitoneale toediening van slechts 1 gram neomycine een ademstilstand van enkele uren toonde, die zelfs niet reageerde op 3 mg fysostigmine. Deze patiënte herstelde met behulp van kunstmatige ademhaling. De door collega ZEVEN genoemde PRIDGEN (1956) beschrijft 4 patiënten, van wie er twee (kinderen) overleden, ondanks toepassing van kunstmatige ademhaling. Deze kinderen waren behandeld overeenkomstig de door collega ZEVEN aanbevolen dosering en concentratie: 1/2 gram neomycine, opgelost in 50 ml water. Geheel veilig is deze dosis dan ook geenszins.

Ook DOREMUS (1959) vermeldt 2 dodelijke gevallen.

Een en ander is aanleiding geweest om in het ziekenhuis „Eudokia” geen intraperitoneale toediening van neomycine meer toe te passen.

Literatuur: DOREMUS, W. P. (1959) *Ann. Surg.* **149**, 546. — GEVERS, F. (1959) *Arch. chir. neerl.* **9**, 356. — MIDDLETON, W. H. e.a. (1957) *J. Amer. med. Ass.* **165**, 2186. — PRIDGEN, J. E. (1956) *Surgery* **40**, 571. — ZEVEN, R. (1961) *Ned. T. Geneesk.* **105**, 238.

Rotterdam, 8 februari 1961

F. GEVERS

In alle in de literatuur vermelde gevallen van deze complicatie werden relatief te grote hoeveelheden neomycine tegelijkertijd toegediend, variërend van 2 tot 5 gram. De twee door PRIDGEN beschreven patiëntjes, resp. 4 en 17 maanden oud, die overleden, kregen 1/2 gram neomycine, een voor die leeftijd eveneens zeer hoge dosering. Ik heb bij de 72 door mij behandelde patiënten, van wie de jongste 6 jaar oud was, geen ademstilstand waargenomen. De patiënten kregen een 1 pct-oplossing intraperitoneaal toegediend, een ook volgens PRIDGEN veilige concentratie. In de leeftijds-groepen van 6 tot 10 jaar werd aldus 1/2 gram neomycine in één dosis gegeven en boven die leeftijd 1 gram.

Bij de door collega GEVERS beschreven 47-jarige vrouw stakte de ademhaling na intraperitoneale toediening van 1 gram neomycine, echter in een 10 pct-oplossing. Zou de ademstilstand niet hieraan moeten worden toegeschreven? Door de snelle resorptie van het peritoneum is wellicht de neomycinespiegel in het bloed te hoog geworden. Ik ben het in zoverre met collega GEVERS eens, dat een middel met dezelfde gunstige eigenschappen van neomycine, maar zonder deze toxische bijwerkingen, zeker hierboven te verkiezen is.

Leiden, 2 maart 1961

R. ZEVEN

NARCOSE, OPERATIE EN HUISARTS

Het probleem, een patiënt nuchter in een ziekenhuis te laten komen met de bedoeling hem nog dezelfde dag onder narcose aan een chirurgische behandeling te onderwerpen, is in de Nuttige Notities No. 22 (1961) diepgaand besproken. Anesthesist, chirurg, gynaecoloog, internist en neuroloog-psychiater zijn na enige aarzeling min of meer tot een compromis gekomen.

— Is het echter onredelijk, te verlangen in de eindbeslissing ook voor de huisarts een stem in het kapittel op te eisen? Van hem mag toch verondersteld worden, dat hij „het menselijk gestel (lichaam en geest)” van zijn patiënt het best kent. Of is de huisarts ook in de ogen van zijn specialistvakgenoten dusdanig gedevalueerd, dat hij quantité négligeable is geworden?

Literatuur: Nuttige Notities No. 22 (1961) *Ned. T. Geneesk.* **105**, 372.

Voorschoten, 27 februari 1961

M. VAN DER STOEL

De stem van een huisarts moest in Nuttige Notitie No. 22 ontbreken, omdat huisartsen niet aan onze stafbesprekingen deelnemen.

Natuurlijk is hun stem belangrijk. Het ware te wensen, dat zij in meerdere mate aangaande de geaardheid van de zieken inlichtingen verstrekten. De anesthesist deelt mij mede, dat dit hem in 9 jaren (ruim 17.000 narcoses) op zijn hoogst tienmaal is overkomen. Dit is wel bijzonder weinig.

Misschien zal het goed zijn, wanneer wij de huisarts niet alleen over onze voorgenomen behandeling berichten, maar hem tevens bekend maken met ons plan om de zieke nuchter te laten komen. Hij krijgt dan tenminste de gelegenheid om tijdig een waarschuwend woord te laten horen.

Arnhem, 7 maart 1961

H. R. BAX